

?Francesc Macià visita Manresa (1931)

La foto és del 7 de juny de 1931, al balcó de l'Ajuntament de Manresa. Al centre, imponent, el president de la Generalitat de Catalunya Francesc Macià, que feia poc s'havia dirigit als assistents a la plaça Major, aleshores anomenada plaça de la República, plena de gom a gom, després de descobrir la làpida commemorativa de les Bases de Manresa al Saló de Sessions de l'Ajuntament.

Fotografia de Miquel Ausió (ACB. Arxiu Llorenc Gamisans).

Al seu costat, Joan Selves i Carner, alcalde de la ciutat, es dirigeix a la multitud congregada. A l'esquerra del president Macià podem observar la cara de l'arxiver municipal Joaquim Sarret i Arbós. Tot seguit, 250 comensals de la Unió Catalanista i del govern de la Generalitat van fer un dinar a l'hotel Mundial del Passeig.

Poc abans s'havia fet al Kursaal la commemoració de les Bases de Manresa de 1892, unes setmanes després de la proclamació de la República. Sota la presidència de l'alcalde Joan Selves van intervenir-hi diversos representants polítics. Destaquem el manresà diputat a la Generalitat, Francesc Farreras i Duran, que va remarcar dues qüestions essencials: que la ciutat havia sabut lluitar sempre contra els diversos ocupants borbònics i que era una ciutat liberal. També Ventura Gassol, conseller de Cultura de la Generalitat, va ser molt aplaudit pel discurs obertament nacionalista. Però el parlament més esperat va ser el de Francesc Macià, que va arribar poc abans de les dues del migdia i va relacionar les Bases amb el projecte del nou Estatut que aleshores es debatia.

Tots tres protagonistes de la fotografia van morir poc després: El president de la Generalitat,

fundador i ànima d'Estat Català, va morir el dia de Nadal de 1933. L'Avi ha estat el més gran referent de polític independentista del segle XX fins a l'actualitat i l'únic capaç de proclamar la República Catalana, encara que fos dins del marc de la Federació Ibèrica. Joan Selves i Carner va arribar a ser governador General de Catalunya i Conseller de Governació, càrrec que tenia quan va morir, el 18 de juny de 1934, en circumstàncies misterioses aleshores. Membres d'ERC van fer córrer el rumor que havia estat assassinat per individus d'Estat Català, però Francesc Farreras i Duran, amb qui eren amics des de petits i militants de les Joventuts Nacionalistes, en una carta adreçada al seu nebot li explica clarament que Selves va morir de sífilis. La carta forma part de la documentació que el mateix Farreras i Duran va permetre que es conservi a l'actual Arxiu Comarcal del Bages. Joaquim Sarret i Arbós va morir el 25 de setembre de 1935, després d'haver estat escollit degà dels arxivers de Catalunya, el 1933.

La crisi econòmica iniciada l'octubre de 1929 a la Borsa de Nova York va afectar profundament l'economia capitalista mundial. A partir de 1933, es van fer sentir els efectes més dramàtics a Catalunya, en intensificar-se les tensions sociolaborals i el nombre de vagues i en comprovar la majoria de la classe treballadora que l'arribada al poder dels republicans, rebuda amb entusiasme, no va suposar una millora real en les condicions de vida. A la República li va faltar temps.